

DOKUMENTI KONSULTATIV

Për draftin “Për propozimin e projektligjit “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport””.

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, në kuadër të procesit të konsultimit të projektligjit “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport”, mirëpret sugjerimet nga qytetarët, ekspertë të fushës, nga të gjitha institucionet dhe subjektet e interesuara, organizata jofitimprurëse, shoqëria civile, të drejtat ose objekti i veprimtarisë të të cilave ka të bëjë apo ndikohet në mënyrë të drejtpërdrejtë ose jo nga përcaktimet e kësaj nisme ligjore.

Kohëzgjatja e konsultimeve:

Konsultimet në portalin e Regjistrimit Elektronik: 20 ditë pune, duke filluar nga data 26 Prill 2023.

Si të përgjigjeni:

Kontributet që në kuadër të procesit të konsultimit dhe përmirësimit të përmbajtjes së projektligjit, do të përcillen nga institucionet e interesuara nëpërmjet postës elektronike drejtuar Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, me anë të regjistrimit elektronik në adresën <http://www.konsultimipublik.gov.al>, në adresën postare të Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë: Rr.Abdi Toptani, 4, Tiranë, në adresën e e-mailit të koordinatorit për konsultimin publik vilma.davidhi@infrastruktura.gov.al, si dhe nëpërmjet komenteve të drejtpërdrejta në tryezat e konsultimit që eventalisht mund të zhvillohen në Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë.

Kontakti:

Vilma Davidhi, Koordinatore për konsultimin publik në Ministri:
vilma.davidhi@infrastruktura.gov.al

Datat dhe vendet e takimeve publike:

E-Konsultimi: në portalin “Regjistri Elektronik për Njoftimet dhe Konsultimet Publike” 20 ditë pune, duke filluar nga data 26 prill 2023.

Sfondi i propozimit legjislativ

Ky projektligj ka objekt promovimin e prodhimit dhe të përdorimit të Burimeve të Energjisë së Rinovueshme për sektorin e Transportit, nëpërmjet përdorimit të biokarburanteve për zëvendësimin e një pjese të nënprodukteve të naftës me lëndë djegëse jo fosile për motorët me djegie të brendshme. Në këtë kuadër, Shqipëria është e angazhuar në kuadër të Acquis të plotësojë Objektivin kombëtar për Energjinë e Rinovueshme, ku pjesa e biokarburanteve zë 10% të këtij objekti për konsum të burimeve të rinovueshme

në nivel kombëtar me 38% në vitin 2020 krahasuar me vitin kur filloi detyrimi për MSA-në.

Ligji ka qëllim promovimin e kontributit në përmbushjen e angazhimeve për emisionet e gazeve që vijnë nga konsumi i hidrokarbureve në këtë sektor. Për Shqipërinë, transporti është kontribuesi më i madh i CO2 dhe në përmasat e vendit, ndikon në ndryshimet klimatike. Ligji parashikon objektiva, afate kohore dhe role me përgjegjësi të përcaktuara qartë.

Qëllimi i ligjit është të krijohen politika nxitëse për kultivimin të bimëve energjetike në Shqipëri, për të mbrojtur mjedisin nëpërmjet respektimit të kriterëve të qëndrueshmërisë për prodhimin e biokarburanteve, biolëngjeve dhe biogazeve referuar parashikimeve në direktivën 2018/2001KE, të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 11 Dhjetor 2018, “Mbi promovimin e përdorimit të energjisë nga burimet e energjive të rinovueshme”, e cila shfuqizon direktivën 2009/28/KE, si dhe plotësimi i kërkesave të Direktivës 2009/30/EC për cilësinë e karburanteve në transport. Kërkesa për këtë iniciativë ligjore lidhet dhe me faktin se ligji ekzistues nr. 9876, datë 14.2.2008 “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport” është përpiluar në përputhje me Direktivën 2003/30, e cila është zëvendësuar me kërkesa të Direktivës 2018/2001KE. Për të arritur objektivat e sipërcituara është e nevojshme dhe vendosja e detyrimit ndaj operatoreve që të garantojnë furnizimin e tregut me sasi minimale vjetore me biokarburante.

Propozimet

Projekt akti është i ndarë në 3 krerë dhe përmban 20 nene, me përmbajtje si vijon:

Në **Nenin 1** “Qëllimi” i Projektaktit, përmbahen shpjegimet atë çfarë synon të arrijë ky kuadër ligjor. Si qëllim kryesor është promovimi dhe përdorimi i burimeve të rinovueshme të energjisë në sektorin e transportit.

Nëpërmjet **Nenit 2** “Fusha e zbatimit” Ky ligj zbatohet në veprimtaritë e prodhimit të biokarburanteve nëpërmjet lëndëve të para djegëse, të rinovueshme, të cilat, në formë të pastër ose të përzier, në përqindje të caktuar me nënprodukte të tjera të përpunuara të naftës bruto, përdoren në sektorin e transportit për motorë me djegie të brendshme.

Ky ligj zbatohet në veprimtarinë e përdorimit të biokarburanteve në sektorin e transportit kombëtar, kur biodiezeli dhe bioetanolit janë në përputhje me standardet evropiane, të përshtatura si standarde kombëtare nga organi kombëtar i standardizimit ose me standardet e tjera të barasvlershme me to.

Biokarburantet duhet të plotësojnë kriteret e qëndrueshmërisë në përputhje me nenin 9 të këtij ligji.

Në **Nenin 3** jepen “Përkufizime” të produkteve dhe karakteristikave që ato kanë, etj.

Në **Nenin 4** si “Objektivat kombëtare” janë 6 drejtime: (a) përcaktimi i sasise minimale vjetore në treg e biokarburanteve dhe e lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport; (b) nxitja e prodhimit dhe e përdorimit të biokarburanteve dhe e lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, që plotësojnë kriteret e qëndrueshmërisë, të shprehur në përqindje; (c)garantimi i efektshmërisë optimale të punës së motorit; (ç) kontributi në mbrojtjen e mjedisit dhe mbrojtjen e shëndetit; (d) zhvillimi i qëndrueshëm i sektorëve të bujqësisë si stimul për zhvillimin rural dhe nxitje të punësimit duke respektuar kriterin e qëndrueshmërisë; (dh) ulja e sasisë së emetimeve të ndotësve në ajër dhe të emetimeve të gazeve me efekt serrë, të çliuara nga veprimtaritë në sektorin e transportit.

Gjithashtu është marrë parasysh që kontributi nga biokarburantet e prodhuara nga mbeturina, mbetje, materiale celulozike joushqimore dhe materialet linjo-celulozike, konsiderohet të jetë dyfishi i asaj të prodhuar nga biokarburantet e tjera.

Neni 5 përcakton llojin e licencimit e këtyre veprimtarive si kategori VIII.1.A të shtojcës së ligjit për licencat, si dhe monitorimin e kësaj veprimtarie.

Neni 6 trajton çështjet që lidhen me mënyrën e funksionimit të impianteve të prodhimit dhe përzierjes së biokarburanteve dhe/ose të lëndëve të tjera të rinovueshme për transport, duke u përqendruar në kërkesën për licencim në aktivitetin e prodhimit të biokarburanteve dhe përzierjes së tyre. Lloji i të dhënave, forma dhe afatet e dërgimit të tyre nga impiantet për prodhimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport përcaktohen nga ministria përgjegjëse për hidrokarburet.

Neni 7 përcakton mënyrën e përgatitjes për tregtim të biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse të rinovueshme. Biokarburantet dhe lëndët e tjera djegëse, të rinovueshme, mund të ruhen, magazinohen, transportohen dhe të tregtohen vetëm kur përmbushin standardet teknike në përputhje me pikën 5, të nenit 6, dhe përcaktimet e shkronjës “a”, të pikës 1, të nenit 4, të ligjit, të cilat realizohen në depozita ose impiante magazinimi dhe transportimi të përshtatshme për këto lloj produktesh.

Neni 8 përcakton organizimin e tregut të biokarburanteve dhe lëndëve të tjera djegëse të rinovueshme, e cila përcakton se veprimtaritë e importimit, të eksportimit dhe të tregtimit të biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, në formë të pastër ose në formë përzierje me nënprodukte të përpunimit të naftës bruto, realizohen nga njësitë e prodhimit të biokarburanteve ose të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport dhe nga rafineritë e naftës të pajisura me leje koncesioni. Shoqëritë e pajisura me "Licence" për tregtimin me shumicë të nënprodukteve të naftës kanë të drejtë të tregtojnë nënprodukte të naftës me përzierje biokarburantesh, si dhe të realizojnë përzierje, pasi të jenë të pajisur me “Leje për përzierje”. Shoqëritë e tregtimit me pakicë të nënprodukteve të naftës, të pajisura me "licence të tregtimit me pakicë", sipas dispozitave ligjore në fuqi, kanë të drejtë të shesin me pakicë biokarburante në formë të përzierje me nënprodukte të përpunimit të naftës bruto, duke zbatuar standardet shtetërore dhe dispozitat e këtij ligji.

Neni 9 përcakton kriteret e qëndrueshmërisë së biokarburanteve në përputhje me Direktivën 2018/2001KE.

Neni 10 përcakton mënyrën e verifikimit të Kritereve të Qëndrueshmërisë së Biokarburanteve të detyrueshme për operatorët ekonomikë

a) të lejojnë që sasi të lëndëve të para ose biokarburante me karakteristika të ndryshme qëndrueshmërie të përzihen;

b) të informojnë mbi karakteristikat e qëndrueshmërisë dhe mbi volumet e përzierjeve të përmendura në pikën a) dhe t'i mbajnë ato të pandryshuara.

c) të sigurojnë që përzierja të ketë të njëjtat karakteristika të qëndrueshmërisë, në të njëjtat sasi me shume e gjitha lëndëve që i janë shtuar përzierjes.

Neni 11 përcakton se zbatimi i Kritereve të Qëndrueshmërisë së Biokarburanteve do të fillojë nga data 1 Janar 2024 e në vazhdim.

Neni 12 përcakton mënyrën e përlllogaritjes për përcaktimin e sasisë vjetore minimale të konsumit të biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme.

Neni 13 përcakton procedurat bazë të lëshimit të “Licences së Prodhimit” dhe “Licences së Përzierjes”.

Neni 14 përcakton se Organi shtetëror i specializuar për kontrollin e veprimtarisë të ushtruar nga personat juridikë në përputhje me dispozitat e këtij ligji është Inspektorati Shtetëror Përgjegjës, që funksionon dhe është në varësi të ministrit përgjegjës për hidrokarburet.

Neni 15 përcakton se tregtimi i biokarburanteve për një periudhë prej 10 vjetësh nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji të jetë i përjashtuar nga regjimi fiskal në Republikën e Shqipërisë vetëm për sasinë e biokarburanteve të pastra (100% bio dhe jo për pjesën e nënproduktet respektive të prodhuar nga përpunimi i naftës bruto), të cilat kënaqin kushtet e qëndrueshmërisë dhe njëkohësisht përfshihen në detyrimin e përcaktuar nga Urdhri i Ministrisë sipas nenit 12. Masat fiskale mbështetëse apo stimuj të tjerë financiarë janë të nevojshme për arritjen e objektivave të përcaktuar në këtë ligj.

Neni 16 përcakton rastet e kundërvajtjeve administrative dhe mënyrat dhe masat e dënimit të tyre.

Neni 17 ngarkon Këshillin e Ministrave, ministrinë përgjegjëse për hidrokarburet, si dhe ministrinë përgjegjëse për mjedisin që brenda afateve të caktuara nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrin aktet përkatëse nënligjore në zbatim të këtij ligji.

Neni 18 përcakton një dispozitë kalimtare 12 mujore për licencimin e impianteve ekzistuese të prodhimit dhe/ose përzierjes së biokarburanteve dhe lëndët e tjera djegëse, të rinovueshme, të cilat operojnë aktualisht në treg.

Neni 19 shfuqizon ligjin aktual nr. 9876, datë 14.02.2008 “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport”.

Neni 20 thekson se ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Pyetjet

Çështjet kryesore që mendojmë se duhet të diskutohen lidhur me këtë nismë ligjore janë:

- A mendoni se ndryshimet e propozuara në projektaktin “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport”, lidhur me promovimin e prodhimit dhe të përdorimit të Burimeve të Energjisë së Rinovueshme për sektorin e Transportit, nëpërmjet përdorimit të biokarburanteve për zëvendësimin e një pjese të nënprodukteve të naftës me lëndë djegëse jo fosile për motorët me djegie të brendshme, adresohen në mënyrë të plotë dhe të duhur në këtë projektligj?
- A mendoni se ka elementë të tjerë që duhet të përfshihen në këtë projektligj?